

A

VI. Bíróságok

fejezet

2013. évi költségvetésének

végrehajtása

Budapest, 2014. június hó

1. A Bíróságok fejezet szakmai tevékenységének rövid bemutatása

1.1. A bírósági szervezetben bekövetkezett strukturális változások

2013. január 1. napjától megkezdték működésüket a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, melyek felállításáról a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi) rendelkezett. Ezzel a bírósági hatáskörbe tartozó közigazgatási ügyek első fokú intézése a törvényszékek első fokáról a közigazgatási és munkaügyi bíróságokhoz, másodfokú intézése pedig az ítéltáblákról a törvényszékek másodfokú ügyszakához került. Létrejöttek a regionális közigazgatási és munkaügyi kollégiumok, amelyek szakmai irányítást látnak el az illetékességi területükhöz tartozó közigazgatási és munkaügyi bíróságok tevékenysége felett.

Ugyancsak 2013. január 1. napjától a helyi bíróságok elnevezése járásbíróságra módosult, ez azonban eredeti illetékességi területüket nem érintette, csupán kisebb igazgatási intézkedések elrendelése vált szükségessé e területen.

A büntetőeljárások időszerűségének javítása érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2013. évi CXII. törvény 2013. szeptember 1-jei hatályba lépésével **változott az egyes ítéltáblák illetékességi területe.** Az Országos Bírósági Hivatal által kezdeményezett törvénymódosítás célja a Fővárosi Ítéltábla más ítéltáblákhoz viszonyított rendkívüli leterheltségének csökkentésével az időszerű ítélezés előmozdítása volt. A módosult jogszabály szerint a Fővárosi Ítéltábla illetékességi területéből kikerült Heves megye a Debreceni Ítéltáblához, míg utóbbtól Jász-Nagykun-Szolnok megye a Szegedi Ítéltáblához került.

1.2. Az új központi igazgatási rendszer kiteljesedése 2013. évben

Az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöke a Bszi 76. § (1) bekezdés a) pontjában írtak alapján kialakított stratégiai programjának megvalósulása érdekében – melyben elsőként szerepel, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéljezenek - az általános központi igazgatási feladatai körében tett intézkedései közül az említett célkitűzés megvalósítását szolgálták - különösen az alábbiak:

- A bírósági igazgatás megújítása érdekében, a Bszi. 194. § (1) bekezdésében megjelölt kötelezettsége szerint a korábban hatályos OIT szabályzatok, ajánlások felülvizsgálatának eredményeként a Bszi. 76. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a hatékony igazgatás megvalósítására új területeken, új szabályzatokat adott ki, illetőleg megkezdte ezek előkészítését. A szabályozás során érvényesült, illetve érvényesül az a követelmény, hogy minden bíróságra, az igazgatás különböző területeire elvi alapokon nyugvó egységes szabályok vonatkozzanak. Az OBH elnöke 2013. évben 12 szabályzatot normatív utasítás formájában, és 4 ajánlást adott ki.
- A bíróságok létszámhelyzetének teljes körű felülvizsgálata, amelynek célja a bírói álláshelyek oly módon történő elosztása, hogy azok a munkateher szempontjából a legjobban rászoruló bíróságok bírói létszámát növeljék. Ez szorosan összefügg a

központi régió helyzetének további rendezésével, ugyanis a régió – ügyforgalmi helyzeténél fogva – jelentős súllyal befolyásolja az egész igazságszolgáltatás helyzetét, megítélését. Másrészt évek óta itt a legnagyobb a bírák munkaterhe, minek következtében az átlagosnál rosszabb az eljárások időszerűsége, itt húzódnak legtovább a perek. A célzott központi igazgatási intézkedések mellett a központi régió létszámhelyzetének javítását szolgálta, hogy 2013 évben a Kormány – az OBH kezdeményezésére - határozatával új álláshelyek létesítését engedélyezte. Ennek alapján az OBH elnöke az 1427/2013. (VII. 10.) Korm. határozat alapján a 373/2013. (IX. 26.) OBHE számú határozatával 2013. október 1-jétől 50 fő IV/5. fizetési osztály/fokozatú tisztviselői, 20 fő III/7. fizetési osztály/fokozatú ügyintézői és 4 fő III/7. fizetési osztály/fokozatú szakértő szaktanácsadói álláshelyet rendszeresített a Fővárosi Törvényszéken.

A 423/2013. (X. 29.) OBHE számú határozatával – szintén a fenti kormányhatározatra figyelemmel – 2013. november 1. napjától 35 fő 7. fizetési fokozatú törvényszéki bírói álláshelyet rendszeresített.

Az OBH elnöke – a bíróságokon meglévő szellemi kapacitások és a felhalmozódott bírósági vezetői, bírói szakmai tudás közvetlen bevonásával – a már 2012. évben bevezetett új központi igazgatási eszközöket tovább alkalmazta, illetve fejlesztette.

Különböző szakterületek ellátására, hatékonyabb működtetésére munkacsoportokat hozott létre, ezen túlmenően meghatározott feladatok ellátására a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 29. § (2) bekezdése szerint bírakat jelölt ki központi igazgatási feladatok elvégzésére, ideértve a sajtó- és kommunikáció, elektronikus eljárások, projektek, képzések egyes részterületeinek ellátásában való közreműködést.

Az OBH elnöke határozattal **eseti átfogó, célhoz kötött, valamint rendszeres vizsgálatok elvégzését** rendelte el.

Ezek közül a törvényszékek első fokú büntető ügyszakát érintően a soron kívüli ügyek elhúzódása okainak feltárása érdekében elrendelt célvizsgálatot szükséges kiemelni, annak kiemelkedő jelentősége miatt.

Az OBH elnöke által a Bszi. 76.§ (6) bekezdés b) pontja alapján elrendelt vizsgálatnál annak feltérképezése volt a cél, hogy a soronkívüliség miképpen biztosítható a törvényszékek elsőfokú büntető ügyeinél.

A feltárt akadályok, problémák kezelése érdekében az OBH 2013 májusában jogszabály módosításra vonatkozó javaslatot tett: az ítéltáblák illetékességi területének módosítását, a kiemelt jelentőségű ügyek körének szűkítését, a törvényszéki hatáskörbe tartozó ügyek csökkentését, a kiemelt jelentőségű ügyek szabályainak módosítását, a külföldi ítélet érvénye kapcsán a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékessége helyett általános illetékességi szabály bevezetését, és a hiányos vád esetén a bíróság vádirat-visszaküldési jogának korábbi szabályok szerinti visszaállítását kezdeményezte. Ezen felül a Fővárosi Törvényszék bírói, ügyintézői és tisztviselői létszámának emelésére tett javaslatot.

Az OBH által kezdeményezett létszámbővítési és jogszabály-módosítási igények szinte kivétel nélkül támogatást nyertek: a Kormány egyrészt a már hivatkozottak szerint

létszámemelésről határozott, az OBH elnöke 35 bírói, 50 tisztviselői és 20 ügyintézői álláshely betöltését engedélyezte az ország legkedvezőtlenebb ügyforgalmi helyzetében lévő Fővárosi Törvényszéknél.

Ezen túl az Országgyűlés 2013. június 21. napján elfogadta a büntetőeljárások időszerűségének javítása érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2013. évi CXII. törvényt, amellyel az OBH szinte valamennyi javaslata jogszabályban nyert rendezést.

Ezen intézkedések kedvező hatásai már a 2013. évi ügyforgalom adataiban is kimutathatók.

1.3. 2013. évi ügyforgalmi adatok

A 2012. évhez (1 188 ezer ügy) képest 2013. évben – az összehasonlíthatóság érdekében a járásbírói (közigazgatási és munkaügyi bírósági) végrehajtási ügyeket nem számítva – **39 %-kal több, 1 647 ezer ügy érkezett a bíróságokra**. Az emelkedés oka döntően az érdemi cégügyek és a szabálysértési peres ügyek számának kiugró érkezése, emelkedett azonban a 2%-kal a bírói hatáskörbe tartozó peres ügyek száma is.

A közigazgatási peres ügyszakban kissé, a munkaügyi peres ügyszakban jelentősebben (12,4 %-kal) csökkent, míg a járásbírói mindhárom (polgári, gazdasági, és büntető) ügyszakában külön-külön, és összességében is nőtt (3,6 %-kal) az érkezett peres ügyek száma.

Hosszabb időszakot vizsgálva megállapítható, hogy mindez – az ügyszakok többségében évekig tartó emelkedés után 2009-2010-ben bekövetkezett tetőzés óta tartó – csökkenés megtörését jelenti a járásbírói hatáskörön.

A pertárgy értékétől függő hatáskör – OBH által kezdeményezett - szűkülése ellenére minden törvényszéki első fokú peres ügyszakban nőtt az érkezett ügyek száma. Ennek oka a polgári és gazdasági ügyszakban a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perek – első sorban a Fővárosi Törvényszéken jellemző – megsokszorozódása.

A bíróságok 2013-ban – a járásbírói (közigazgatási és munkaügyi bírósági) végrehajtási ügyeket nem számítva – **az előző évitől 40 %-kal több, az érkezéssel csaknem azonos mennyiségű (1 612 ezer) ügyet fejeztek be**. A bírói hatáskörbe tartozó peres ügyeknél a befejezések száma némileg meghaladta az emelkedő érkezést.

Az **új szabálysértési törvény** 2012. évben közvetlenül bírósági hatáskörbe, peres útra utalta a pénzbírság, helyszíni bírság szabálysértési elzárásra való átváltoztatására irányuló eljárásokat. Ennek következtében drámai módon (havi 30 000-re) nőtt a járásbírói szabálysértési peres érkezése. A szabálysértési törvény – ugyancsak OBH által kezdeményezett - 2013. szeptember 1-jétől hatályos módosításával – mely szerint a korábbi kötelező tárgyalás tartása helyett immár csak kifejezett kérelemre kell tárgyalást tartani – radikálisan csökkent a szabálysértési perekben megtartott tárgyalások száma, és a befejezések száma havonta már 5-8 ezerrel általában meghaladta az érkezést.

A **cégbíróságok ügyforgalmában** – a cégeket terhelő változás bejelentési kötelezettség miatt a törvényi határidő lejártakor jelentkező – kiugró számú érkezés (a 2012. évi 444 601 ügygel szemben 726 545 ügy) jelentős részét (691 613 ügyet) a cégbíróságok az év végéig feldolgozták.

A **2013. december 31-én folyamatban maradt ügyek száma** – a járásbírósi (közigazgatási és munkaügyi bírósi) bírósi végrehajtási ügyek nélkül – 319 632 volt, amely az egy évvel korábbihoz képest 3,1 %-kal, a 2011. év végi év végi állapothoz viszonyítva 14 %-kal magasabb. Azonban a szabálysértési és az érdemi cégügyek figyelmen kívül hagyása esetén a folyamatban maradt ügyek száma a 2012. év végéhez képest 3,6 %-kal, a 2011. év vége óta pedig 8,8 %-kal csökkent. A növekvő érkezés ellenére lényegében nem változott a bírói hatáskörbe tartozó peres ügyek száma az előző évhez képest.

A járásbírósi büntető ügyszakban, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságon csökkent, a járásbírósi polgári és gazdasági ügyszakban viszont nőtt a folyamatban maradt peres ügyek száma 2011. évhez képest.

Az elmúlt év végéhez viszonyítva kb. egy százalékkal, 13 685-re nőtt a folyamatos ügyek száma a törvényszékek első fokú ügyszakaiban is a gazdasági perek körében történt növekedés miatt. Utóbbi a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perek megemelkedett érkezésére vezethető vissza.

Az egy éven túli perek aránya mindhárom vizsgált időtartam sávbán (1-2 év között, 2-3 év között, 3 év vagy felette) kevesebb lett. A 2 évnél régebben érkezett perek száma a járásbírósi bíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon 7 %-kal (883 perrel) csökkent.

Korábban csaknem minden második folyamatban lévő törvényszéki első fokú per esetében az eljárás időtartama meghaladta az egy évet. A vizsgált időszak végére azonban a 2012. év végi 47,7 %-ról 41,7 %-ra csökkent a hosszú pertartamú ügyek száma. A törvényszék első fokán, ahol a teljes törvényszéki, 2 éven túli hátralék 29 %-a koncentrálódott, 6,5 %-kal, 232 ügygel csökkent az ilyen perek száma.

A Fővárosi Törvényszék ügyforgalmi helyzetében bekövetkezett jelentős változásokra, valamint a törvényszéknek a bíróságok általános társadalmi-politikai megítélését alapvetően befolyásoló kiemelt státuszára tekintettel külön is ki kell térni a Fővárosi Törvényszék ügyforgalmára.

Kijelenthető, hogy **a Fővárosi Törvényszék ügyforgalmi helyzete, amely már több évtizedes problémaként jelentkezett a bírósi szervezetrendszerben, mára lényegesen javult.** Ezt jelzi, hogy a törvényszékre érkezett (29,2 %), és folyamatban maradt (29,7 %) ügyekből való részesedése gyakorlatilag kiegyenlítőddött.

Számottevően sikerült előrelépni az időszerűség javításának területén is. Lényegesen csökkent az éven túli perek száma, és hátralékon belüli aránya is.

A 2 éven túl folyamatban maradt ügyeknek 2012. december 31-én még 45 %-a, 2013 végén már csak 42 %-a volt a Fővárosi Törvényszéken. Számuk 4 867-re mérséklődött. Az 5 éven túl folyamatban lévő ügyek száma 2010. december 31-én 945 volt. Azóta 21 %-kal csökkent az ilyen ügyek száma.

1.4. Az elektronizálás törvényi előírásainak teljesítése

2013-ban az OBH az egyes jogszabályokban megjelenő, elektronikus kapcsolattartásra irányuló rendelkezések gyakorlati megvalósítása érdekében számos intézkedést tett.

2013. június 3-án az OBH a Belügyminisztériummal a **Robotzsaru rendszer bírósági használatának megvalósítása** érdekében kötött együttműködési megállapodást a rendszer fejlesztői támogatására. A Robotzsaru az igazságszolgáltatás több területén – így különösen a szabálysértési, büntető ügyekben – olyan informatikai támogatást nyújthat, amelyektől a bíróságok adminisztratív munkaterheinek mérséklődése, az ügyviteli folyamatok egyszerűsödése, és a rendszerszintű kapcsolat kialakításával a biztonságos és hiteles adattartalmak rögzíthetősége várható. Az együttműködési megállapodás keretében 2013. évben mindkét résztvevő oldalán informatikai fejlesztések kezdődtek meg a következő területeken:

- a nyomozási bírák iratbetekintése az elektronikus nyomozati iratokba
- a körözési nyilvántartási rendszerhez közvetlen hozzáférés
- a szabálysértési ügyek bírósági lajstromozása a rendőrségi előzménnyel rendelkező ügyek adatainak átvételével.

Megkezdődtek továbbá az Egységes Nyomozási és Bűnügyi Statisztikai Rendszer továbbfejlesztésével az igazságügyi bűnügyi statisztikai rendszer kialakításának előkészületei is, amely szintén a Robotzsaru alkalmazásra épül.

2013. június 25. napján jött létre **az OBH és a Legfőbb Ügyészség közötti együttműködési megállapodás**, amelynek célja a felek közötti elektronikus kommunikáció kialakítása és fejlesztése.

Ennek keretében a feladatokat részint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) rendelkezéseinek gyakorlati megvalósítása teszi ki (így például az ügyészség és a bíróság közötti elektronikus kapcsolattartás – különös figyelemmel a vádiratok elektronikus továbbítására, az elektronikus adat hozzáférhetetlenné tételével összefüggő informatikai fejlesztések ütemezése, e körben együttműködésben a Nemzeti Média és Hírközlési Hatósággal is). A megállapodás keretei között megoldandó feladatok kiterjednek továbbá a cégeljárás elektronikus kapcsolattartással összefüggő, a civil nyilvántartás egyes kérdéseinek rendezésére, valamint a távmeghallgatás lehetőségeinek feltérképezésére és kihasználására is.

Az elektronikus adat hozzáférhetetlenné tételével (Btk. 77.§, Be. 1587/B-D.§, Be.570.§) kapcsolatos bírósági fejlesztés kb. 20 millió forint értékű beruházásra az OBH 2013-ban közbeszerzéses eljárást indított, az eredményes közbeszerzés nyertesével a vállalkezési szerződés megkötésére 2014. első hónapjában került sor.

2013. évben megkezdődött továbbá a körözési nyilvántartási rendszerhez történő közvetlen rendszer-szintű kapcsolat informatikai feltételeinek megteremtése, kidolgozása, a megvalósításra ugyancsak 2014. évben kerül sor.

1.5. Költségtakarékossági intézkedések

Az OBH-n belül 2013-ban kialakított módszerek amellet, hogy a hatékony és gyors ügymenetet, vagy eljárásrendet szolgálják, sok esetben költségtakarékos intézkedésként is értékelhetők. Ezek különösen:

- az iktatási program megújítása, az iktatási és iratkezelési belső szabályok új alapokra helyezése, mely az irat „duplikációk” elkerülésével jelent költségmegtakarítást
- belső emberi erőforrások szaktudásának felhasználásával kialakított képzési rend (vezetők, újonnan belépők, szakismeretek)
- vibe-kommunikáció elterjesztése.

A bírósági szervezeten belüli egyes módszerek, jó gyakorlatok egy része szintén a költségmegtakarítás jegyében került bevezetésre. Ezen intézkedések az alábbiak voltak 2013. évben:

- a törvényszékhez tartozó gépjárművek használatára bejelentett igények hatékony összehangolása, optimalizálása (Budapest Környéki Törvényszék, Pécsi Ítéltábla)
- a postai kézbesítés kiváltása saját alkalmazású kézbesítő segítségével a postai költségek csökkentése és az időszerűség javítása végett (Budapest Környéki Törvényszék, Szombathelyi Törvényszék, Pécsi Törvényszék, Debreceni Törvényszék, Pécsi Ítéltábla)
- gépiesített postázás WinPA postázó szoftver és bérmentesítő gép használatával a postai költségek csökkentése érdekében (Egri Törvényszék)
- tömegesen előterjesztett, azonos tárgyú keresetlevelekkel kapcsolatosan hatékony tárgyalás előkészítés a bírói munkateher csökkentése érdekében (Fővárosi Törvényszék)
- idegen nyelvű nyomtatványok rendszeresítése a tolmács- és fordítói díj megtakarítása érdekében, a lefordított nyomtatványok elektronikus formátumú központosított kezelése (Zalaegerszegi Törvényszék)
- digitális hangrögzítő rendszer (DHR) kiépítése a tárgyalási jegyzőkönyvek, határozatok gyorsabb és költséghatékonyabb elkészítésének elősegítésére (Nyíregyházi Törvényszék, Kaposvári Törvényszék).

1.6. Országos felmérések

1.6.1. A tolmács és a fordító kirendelésének, és az erre fordított díjak bírósági gyakorlatának felmérése

Az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda Zrt. (OFFI) vezérigazgatójának Országos Bírósági Hivatal elnökéhez címzett – és a budapesti bíróságok OFFI-t mellőző kirendelési gyakorlatát sérelmező – megkeresése nyomán az OBH országos szintű felmérést végzett 2013 februárjában, valamennyi törvényszék és ítéltábla bevonásával. A megkeresés

elsődlegesen arra irányult, hogy szükségesnek tartják-e a releváns jogszabályok módosításának kezdeményezését, milyen igazgatási intézkedést tartanak elengedhetetlennek e tárgyban, mely esetekben használnak hiteles, illetve nem hiteles fordítást, milyen tapasztalatokkal rendelkeznek az OFFI-val a fordítás/tolmácsolás minősége-szakmaisága, ennek költsége és a határidők tekintetében, valamint mely fordítással/tolmácsolással foglalkozó irodát rendelik ki és velük milyen tapasztalatokkal rendelkeznek. A megkeresés kiterjedt továbbá www.birosag.hu internetes oldalon, valamint az info.justice.hu belső honlapon szereplő nyomtatványokra is (idegen nyelvű nyomtatványok vonatkozásában).

Az országos szintű megkeresés eredményeképpen megkezdődtek az optimális költség-fordítás jegyében a „jó gyakorlatok” gyűjtése, és azok bevezetése a bíróságokon.

1.6.2. Az ingatlan nyilvántartási szolgáltatási díjakra irányuló felmérés

Az OBH 2013-ban országos felmérést végzett a TAKARNET programból lekérdezhető ingatlan nyilvántartási adatok bírósági eljárásokban történő felhasználhatósága körében. A felmérés célja az ingyenesen beszerezhető tulajdoni lap felhasználási területeinek feltérképezése, és szüksége esetén a bíróság szolgáltatási díjfizetési kötelezettségének megszüntetése érdekében jogszabály-módosításra irányuló javaslatok megfogalmazása volt.

1.6.3. Intézményi stratégia

A Miskolci Törvényszéken 2013. évben az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával, az Új Széchenyi Terv Államreform Operatív Program (ÁROP) keretében befejeződött az „Intézményi stratégia létrehozása a Miskolci Törvényszéken” ÁROP-1.1.19. 2012-2012-0010 azonosító jelű projekt. A projektcél megvalósítását 10 fős bírákból álló munkacsoport végezte.

A projekt eredményeként a Miskolci Törvényszék 2013 – 2017. évek közötti középtávú stratégiája került összeállításra. Ennek körében a Törvényszék területén a központi járásbíróságok kialakításának feltételrendszere is kidolgozásra került. A központi járásbíróság kialakításának célja **a költségtakarékosság és hatékonyság elvének biztosítása a modern igazságszolgáltatási szervezetben.**

A projekt eredményei a Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatában és az annak mellékletét képező egyéb szabályzatokban (ügyelosztási rend, munkaterv, kirendelésre és költségtérítésre vonatkozó szabályzat, stb.) kerülnek átvezetésre.

A központi járásbíróság működési területe szerint az alábbi alternatívák lehetnek:

- megyénként egy központi járásbíróság
- megyénként több központi járásbíróság
- kisebb területű megyékben egy, nagyobb területű megyékben több központi járásbíróság.

A projektben működő munkacsoport vizsgálta az ügyforgalmi a létszám a kirendelési, az ügyelet és készenléti adatokat, s ezek nyomán megállapította, hogy a központi

járásbíróságtól várt előnyök akkor realizálódnak leginkább, ha az egy megye egy központi járásbíróság rendszer kerül kialakításra.

1.7. Országos programok, mint a bírósághoz való hozzáférés stratégiai célja megvalósításának új típusú eszközei

1.7.1. Bírósági közvetítés

A bírósági közvetítést, mint új jogintézményt a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény. (Kvtv) 2012. július 24-én hatályba lépett módosítása vezette be Magyarországon. A Kvtv. IV/A fejezete a bírósági közvetítést, míg a 2014. március 15-én hatályba lépett módosítás IV/B fejezete a kötelező közvetítést szabályozza. A bírósági közvetítésre vonatkozó további jogszabályok:

Új Ptk. – Családjogi könyve 4:22 § (közvetítői eljárás) 4:172. § a kötelező közvetítés-t, mint új elemet hozza be az ítélkezési gyakorlatba. Ezzel kapcsolatosan több törvény módosult Polgári perrendtartásról szóló törvény, 14/2002. (VIII. 1. IM rendelet BÜSZ) 75/A. § és a 20/2012. (XI. 23.) OBH elnöki utasítás). A kötelező közvetítés bevezetése elsősorban a szülői felügyeleti jogot érintő belföldi és határon átnyúló ügyekre terjed ki. A bírói kötelezés a közvetítő előtti megjelenést, a tájékoztatás meghallgatását jelenti, azonban a mediáció önkéntes jellegére tekintettel, a közvetítői eljárásban való részvételre a felek nem kötelezhetők.

2013. december 31-én, 14 törvényszéken 20 kijelölt bírósági közvetítő titkár működött. A bíróságokra 295 közvetítő ügy érkezett, a befejezések száma 201 ügy volt, amelyből 108 megállapodással zárult. 2013. december 31-én 94 ügy maradt folyamatban. A bírósági közvetítők közel 500 ügyfélfogadást tartottak, a közvetítői ülések száma 229 volt, ügyenként összesen kb. 6 óra időráfordítással. A közvetítői ügyek a kérelem beérkezésétől számított átlagban 1 hónapon belül elintézésre kerültek.

Az OBH elnökének stratégiai célkitűzései közé tartozik a bírósági közvetítés megerősítése a bírósági szervezetrendszeren belül, a hálózat teljes kiépítése, valamint hogy minden nagyobb (7 bírói létszámot meghaladó) járásbíróságokon legyen lehetőség bírósági közvetítés igénybe vételére.

1.7.2. Nyitott bíróság

Az OBH által elindított országos program keretében a diákok megismerkedhettek az átlátható, nyitott igazságszolgáltatás rendszerével.

A programba a bírák és az iskolák is önkéntesen léphetnek be. A **Kúria**, az **ítélőtáblák**, a **törvényszékek**, **járásbíróságok** és az **OBH** egyaránt részt vesz a kezdeményezésben. Valamennyi törvényszéken, ítélőtáblán és a Kúrián is koordinátorok működnek, akik a bíróságok és az iskolák közötti kapcsolattartásért, a feladatok elosztásáért felelnek. A bírósági szervezeten belül közel 300 bíró és bírósági titkár jelentkezett, hogy oktatóként a jogról, igazságszolgáltatásról interaktív osztályfőnöki órák keretében beszéljenek a diákoknak. A tervek szerint a Nyitott Bíróság program idővel az ország minden érdeklődő iskoláját elérheti.

2013. évben 32.182 fő vett részt országos szinten az 1.189 megszervezett programon, melyen 467 fő bírósági titkár, fogalmazó és bíró segédkezett.

1.7.3. Gyermekközpontú igazságszolgáltatás

Magyarország Kormánya 2012-ben meghirdette a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás évét. Az OBH a Kormány programjához kapcsolódva, a 2012-ben már megkezdett munka folytatásaként 2013. évben továbbra is kiemelten foglalkozott a gyermekközpontú igazságszolgáltatás megvalósításával, annak feltételrendszerével. Ennek érdekében az Országos Bírósági Hivatal Elnöke az 56/2013. (II.14.) OBHE számú határozatával létrehozta a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoportot a bírósági eljárások során a kiskorúak, kiemelten a gyermekkorúak érdekei érvényesülésének elősegítése céljából.

A munkacsoport 2013. évben kitűzött feladatai közé tartozott:

- a bírák képzésének elősegítése a kiskorúakat érintő, részvételükkel zajló eljárásokra való felkészítés érdekében
- az eljárásokban érintett kiskorúak részére szóló tájékoztatások fejlesztésében való közreműködés, összhangban a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal. Infrastrukturális fejlesztések szorgalmazása, az ahhoz szükséges szempontrendszer kidolgozása
- a családjogi és büntetőjogi joggyakorlat tapasztalataira figyelemmel javaslattevéssel szabályzatok módosítására, megalkotására, jogalkotás kezdeményezésére. Együttműködés a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által koordinált tárcaközi kormányzati munkacsoporttal, valamint az OBH keretein belül működő Mediációs Munkacsoporttal.
- az év során kiemelt figyelemben részesülő egyes, a gyermekek helyzetét, jogait érintő kérdéskörökkel kapcsolatos saját vélemények, javaslatok megfogalmazása.

Jelentős előrelépés történt a fiatalok ügyeiben eljáró bírák illetve családjogi ügyeket tárgyaló bírák képzése terén is. A Magyar Igazságügyi Akadémia 2013. évben 3 képzést szervezett a fiatalok büntető ügyeit tárgyaló bírák részére, továbbá június 5–7. napja közötti időszakban a gyermekközpontú igazságszolgáltatás büntető és polgári jogi aspektusai címmel konferencia megtartására került sor. A képzések 2014. évben is folytatódnak.

2013. évben 5 törvényszéken és illetékességi területén volt kialakított gyermekmeghallgató szoba, vagy sarok, és 17 törvényszék kötött írásos vagy szóbeli megállapodást a rendőrségen működtetett gyermekmeghallgató szobák használatára.

Az OBH a gyermekközpontú igazságszolgáltatás program keretében célul tűzte ki, hogy 2014. december 31. napjáig minden 7 főnél nagyobb létszámú bírósági épületben gyermekmeghallgató szoba kerüljön kialakításra. Ennek érdekében az OBH elnöke 2013 szeptemberében – az OBH e célra elkülönített központi pénzügyi forrásának terhére – pályázatot írt ki gyermekmeghallgató szobák kialakítására. A pályázat eredményeképpen összesen 44 ilyen új helyiség kialakítása kezdődött meg 2013. év végén, átadásukra 2014-ben kerül sor. **Összesen 44,1 millió Ft támogatásban részesültek a pályázó bíróságok.**

E helyiségek teszik lehetővé, hogy a bíróság a 14 év alatti kiskorú gyermekeket – elsősorban büntető ügyek sértettjeit, tanúit, valamint a családjogi jogvitákban, avagy a gyermek jogellenes külföldre vitele miatt indult ügyek érdekeltjeit – a nemzetközi előírásoknak, a kiskorú életkori sajátosságainak, igényeinek megfelelő, barátságos és megnyugtató környezetben hallgassa meg. Ezzel a kiskorú érdekeinek maradéktalan védelme mellett az eljárási cselekmények céljai is hatékonyabban érvényesülnek.

1.7.4. Tanúgondozás

Az OBH elnökének stratégiai céljai között szerepel a bírósághoz hozzáférés egyszerűsítése, amely a tanúk vonatkozásában azt jelenti, hogy a bíróságoknak elő kell segítenie a tanúzási kötelezettség teljesítését: az eljárási jogairól széleskörű tájékoztatás nyújtásával, a tanúkkal való érzékeny bánásmóddal, a félelem nélküli tanúvallomás megtételével. A tanúvallomás ugyanis a bírósági ügyek legfontosabb bizonyítási eszköze, fontos igazságszolgáltatási érdek e bizonyítéknak a megszerzése, emiatt kiemelt felelősség a tanúk bíróságok iránti bizalmának erősítése.

Mindezeket az OBH 2013. év elején indított tanúgondozási programja mozdítja elő és koordinálja.

A tanúgondozók azok a – törvényszékek elnökei által bíróságonként – kijelölt ügyintézők, akik a tanúk részére kérdéseikre akár telefonon, akár személyesen felvilágosítást adnak a tanúvallomás megtétele, és az ehhez szükséges bírósági megjelenés elősegítése érdekében. Ezen tájékoztatásnak korlátját képezi az, hogy az ügyintéző konkrét bírósági ügyről nem nyilatkozhat, a folyamatban levő ügyről tájékoztatást nem adhat, és a tanút a vallomás megtételében nem befolyásolhatja. Ezen túlmenően amennyiben a bíróságon megjelenő tanúnak rendőri védelemre van szüksége, a tanúgondozó erről a rendőrséget értesíti.

A 2013 márciusában már az ország 12 törvényszékén összesen 40 bírósági alkalmazott foglalkozott tanúgondozással is.

1.7.5. Ügyfél elégedettség mérés

2013. október 21. napján kihirdetésre került a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény, mely 2014. január 1. napjától hatályos. Az új törvénnyel való összhang megteremtése érdekében a panaszszabályzatot is módosítani kellett, melynek előkészítése már 2013-ban megkezdődött, kibocsátására pedig 2014. január 23. napján került sor.

Az ítéletábrák közül a Debreceni és a Szegedi ítéletábra méri minden szervezeti egységében az ügyfél elégedettséget. A törvényszékek közül 8 törvényszék valamennyi bíróságán foglalkoznak az ügyfél elégedettség mérésével, további négy törvényszéken csak egyes járás vagy közigazgatási és munkaügyi bíróságokon, ugyanakkor hét törvényszék – részben az ÁROP szervezetfejlesztési program keretében – 2014. évben célul tűzte ki az ügyfélelégedettség-mérésének rendszeresítését.

1.8. Az OBH európai uniós forrásokból finanszírozott projektjei

1.8.1. EKOP 2.A.2 - Bírósági elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztető rendszer

A bíróságok könnyű és kényelmes elérhetősége olyan kívánalom, amely jogosan merül fel az állampolgároknál. Annak érdekében, hogy mindenki gyorsan és kényelmesen tájékozódhasson bírósági ügyeinek állásáról, az OBH által megvalósított projekt korszerű, elektronikus megoldásokat tesz elérhetővé az állampolgárok számára.

E projekt során az alábbi három fő célt valósítjuk meg:

a) Bírósági Tájékoztató Rendszer

A projekt e céljának megvalósítása során az állampolgárok és képviselőik számára lehetővé tesszük azt, hogy – rövid azonosítást követően – az őket érintő ügyadatokat az erre a célra kialakított internetes felületen a nap 24 órájában, otthonukból, irodájukból tekinthessék meg és tájékoztatást kapjanak arról, hogy az ügyben kitől, milyen iratok érkeztek.

b) Bírósági Figyelmeztető Rendszer

A projektcél egy olyan elektronikus szolgáltatás biztosítása, amely lehetővé teszi, hogy az állampolgárok és képviselőik – előzetes regisztrációt követően – a folyamatban lévő ügyekben minden olyan jogi eseményről SMS-ben vagy e-mail útján értesítést kapjanak, amelyet az eljárási szabályok nem tiltanak. A projekt eredményeként tehát a bíróság interneten és a telefon segítségével is értesíti az ügyfeleket a folyamatban lévő ügyeik előrehaladásáról, így javítva a bírósági eljárások eredményességét.

c) Új számítógépek a bíróságokon

Ahhoz, hogy a fent felsorolt két fejlesztés eredményei megvalósulhassanak, elkerülhetetlen volt a bírósági számítástechnikai eszközök modernizálása. A projekt során összesen 965 új munkaállomás beszerzése történik meg.

1.8.2. EKOP 2.1.22. - Az Elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerecségének javítása érdekében

A bíróságok munkájának átláthatósága alapvető alkotmányos igény a társadalom részéről. Az átláthatóságot részben az állampolgárok, részben a bírósági vezetők felé kell biztosítani, hogy tovább erősödhessen a bíróságokba vetett bizalom.

E projekt során az alábbi hat fő célt valósítjuk meg:

a) Igazgatási panaszok a nap 24 órájában

Régi, rossz beidegződés, hogy a különféle hatóságok, igazságszolgáltatási szervek nem rajonganak a panaszosokért, hiszen a leghatékonyabb visszajelzés, a legerősebb állampolgári elégedettség-mérés a panaszokon keresztül érkezik a szervezetekhez. Ennek felismeréseként ezzel a fejlesztéssel megkönnyítjük az igazgatási panaszok benyújtását. (Tehát nem a büntetőeljárások vagy a polgári peres ügyekben benyújtható

jogorvoslatokról, hanem kifejezetten a bíróságok működésével kapcsolatos panaszokról van szó!).

A fejlesztés hatására az ügyfelek igazgatási panaszait a nap 24 órájában, online felületen is benyújthatják. A panaszbeadványok hatékony, átlátható feldolgozása által egyszerűsödik a panaszok intézése.

b) Online tájékoztatás a várható pertartamról

Az állampolgárok néha úgy érzik, hogy a bíróságok lassan dolgoznak, ügyüket indokolatlanul húzzák-halasztják. Azért, hogy a társadalom jobb képet kaphasson a valós állapotokról, és a különféle ügytípusok várható időtartamáról, egy online szolgáltatást indítunk el, amely segítségével az adott bíróságon – a korábbi évek statisztikai tapasztalatai alapján – az állampolgárok megtekinthetik, hogy az egyes ügytípusokat a bíróság átlagosan mennyi idő alatt intézi el. Természetesen egy-egy konkrét ügy esetében számos olyan tényező léphet fel (például: külföldi felek, több szakértő kirendelésének szükségessége stb.), amely befolyásolja a tényleges időtartamot, de az előzetes kalkuláció mégis egyfajta támpontot adhat az állampolgároknak, hogy milyen pertartamra számíthatnak. Az alkalmazás másik haszna, hogy azokban a polgári peres ügyekben, ahol a felperes több bíróság közül választhatja ki, hogy hol indít pert, előzetesen tájékozódva össze tudja hasonlítani az átlagos idő-szükségletet, ezzel is optimalizálva a per hosszát.

c) Pontos, naprakész iratkezelés a bírósági igazgatásban is

Arra törekszünk, hogy a bíróságok igazgatását átlátható és naprakész módon támogassuk egy, minden törvényszéken, ítélőtáblán és a Kúrián is bevezetésre kerülő egységes elnöki iktatórendszer kialakításával, amely a bíróság speciális igényeinek kielégítésén túl megfelel a tanúsított iratkezelő rendszerekkel kapcsolatos jogszabályi elvárásoknak is. Az iktatórendszert belső fejlesztéssel, a bírósági szervezetrendszert régóta és alaposan ismerő szakemberek bevonásával valósítjuk meg.

d) Bírói munkateher-mérés

A szignálást végző igazgatási vezető számára a kezdőirat meghatározott jellemzői alapján az ügy várható munkaterhéről információt nyújtó súlyszám kialakítása történik meg, ezzel támogatva a bírósági vezetőket az érkező ügyek elosztásában.

e) A bíróság belső adatbázisainak és informatikai alkalmazásainak finomhangolása

Akár az állampolgárok, akár a bírósági vezetők irányában fennálló transzparenciáról beszélünk, fontos elem, hogy a különféle bíróságok adatbázisai, informatikai alkalmazásai gördülékenyen tudjanak együttműködni, hogy a szükséges adatot gyorsan és pontosan tudják rendelkezésre bocsájtani. Ennek érdekében e projekt cél keretében megtörténik a bíróságok adatbázisainak egységesítése, és a fő bírósági informatikai alkalmazás, a Bírósági Integrált Informatikai Rendszer (BIIR) teljes átjárhatóságának megteremtése.

f) Új számítógépek a bíróságokon

Ahhoz, hogy a fent felsorolt három fejlesztés eredményeit valóban minden bíróság maximálisan ki tudja használni, elkerülhetetlen volt a bírósági számítástechnikai

eszközök modernizálása. A projekt során összesen 1200 új munkaállomás és 60 nagy kapacitású szerver beszerzése történik meg.

1.8.3. EKOP 1.1.16. - A bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben

A korszerű, hatékony és gyors igazságszolgáltatás mindenki érdeke. Ahhoz, hogy a bíróságok magas szakmai színvonalon és a jogszabályi határidőket betartva tudjanak dolgozni, szükséges a megfelelő informatikai infrastruktúra biztosítása és korszerű szoftverek rendelkezésre bocsátása.

A bírók munkáját a Bírósági Integrált Informatikai Rendszer (BIIR) segíti, amelynek folyamatos továbbfejlesztése, a változó jogszabályi feltételeknek való megfeleltetése fontos feladata az OBH-nak. A bírósági vezetők naprakész tájékoztatását pedig a Vezetői Információs Rendszer (VIR) adatai és statisztikái szolgálják.

E projekt során az alábbi négy fő célt valósítjuk meg:

a) Kényelmes, átlátható használat

A BIIR rendszer használata a bíróságok napi munkája során elengedhetetlen. Ahhoz, hogy a szükséges adatok beszerzése, ellenőrzése, a jogszabályok által előírt adminisztratív feladatok teljesítése a lehető legkevesebb időt vegye el az érdemi ítélkezési feladatok elől, célul tűztük ki, hogy a rendszer egy megújult, testre szabható, az egyes bírósági dolgozók igényeinek, elvárásainak jobban megfelelő felületet kapjon. Gyorsabb és kényelmesebb lesz az egyes ügyekhez kapcsolódó elektronikus dokumentumok elérése, valamint a rendszer automatikus figyelmeztetéseket fog küldeni a bíróknak az ügyeiket érintő lényegesebb határidők közeledtéről, ezzel is segítve munkájukat.

b) Automatikus adatlap-kitöltés

Számos jogszabályi előírás követeli meg, hogy a bíróságok munkájuk során különféle statisztikai adatokat rögzítsenek, adatlapokat töltsenek ki. Ezek a feladatok eddig magas adminisztratív terhet róttak a bírókra és bírósági alkalmazottakra. Annak érdekében, hogy minimalizáljuk az ilyen irányú munkaterhet, és javítsuk az adatok pontosságát, e részfeladat keretében kifejlesztjük a BIIR azon funkcióit, hogy a korábban már rögzített adatok alapján a szükséges statisztikai adatlapok tartalmának zömét automatikusan legyen képes generálni, ezzel jelentősen megkönnyítve a bíróságok munkáját, egyben csökkentve a gépelési hibák, elütések valószínűségét.

c) Teljesebb statisztikák a vezetők számára

Az előző két fejlesztési cél eredményeit felhasználva a VIR rendszert is átalakítjuk, hogy az új, pontosabb és teljesebb képet mutató statisztikai adatok gyorsabban és kényelmesebben legyenek elérhetők a bírósági vezetők számára, ezzel támogatva a napi feladataikat.

d) Új számítógépek a bíróságokon

Ahhoz, hogy a fent felsorolt három fejlesztés eredményeit valóban minden bíróság maximálisan ki tudja használni, elkerülhetetlen volt a bírósági számítástechnikai eszközök modernizálása. A projekt során összesen 900 új munkaállomás és 1 nagy

kapacitású, számos virtuális szerver futtatását lehetővé tevő szerver beszerzése történik meg.

2. A Bíróságok fejezet 2013. évi költségvetési előirányzatainak felhasználása

Az Országgyűlés Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvényben a Bíróságok fejezet részére az alábbiakban ismertetett előirányzatokat fogadta el:

1.1. Támogatás	84.009,2 millió Ft
1.2. Bevétel	2.258,0 millió Ft
1.3. Kiadás	86.267,2 millió Ft

Bíróságok fejezet 2013. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2012. évi CCIV. törvény szerinti előirányzat	86.267,2	2.258,0	84.009,2	51.248,0
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 1159/2013. (III. 28.) Korm. határozat és a 1990/2013. (XII. 29.) Korm. határozat alapján a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2013. évi kompenzációjának finanszírozása	587,7		587,7	462,7
- 1509/2013. (VIII. 1.) Korm. határozat a 2013. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásának fedezete	7,0		7,0	
- 1427/2013. (VII. 10.) Korm. határozat a bírósági munka felgyorsítására	206,0	206,0		150,9
- Megállapodás alapján előirányzat átvétele	0,6		0,6	
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	7.020,6	7.020,6		1.108,8
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítások				-387,8
- Bevételi többlet előirányzatosítása	6.407,9	6.407,9		
2012. évi módosított előirányzat	100.497,0	15.892,5	84.604,5	52.582,6

Az előirányzatok és azok teljesítésének alakulása:

Megnevezés	2012. évi tény	2013. évi eredeti előirányzat	2013. évi módosított előirányzat	2013. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban egy tizedessel				% -ban	
- Kiadás	81.646,8	86.267,2	100.497,0	88.805,0	108,8%	88,4%
ebből: személyi juttatás	48.546,6	51.248,0	52.582,6	52.394,8	107,9%	99,6%
- Bevétel	3.559,1	2.258,0	8.871,9	8.831,0	248,1%	99,5%
- Támogatás	79.433,6	84.009,2	84.604,5	84.604,5	106,5%	100,0%
- Előirányzat-maradvány	5.642,6		7.020,6	5.937,6	105,2%	84,6%
- Létszám (fő)	10.341	11.232	11.342	10.644	102,9%	93,8%

2.1. 1. cím Bíróságok**Az 1.cím Bíróságok 2013. évi költségvetési előirányzatainak változása**

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2012. évi CCIV. törvény szerinti előirányzat	76.104,3	2.086,0	74.018,3	49.259,5
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 1159/2013. (III. 28.) Korm. határozat és a 1990/2013. (XII. 29.) Korm. határozat alapján a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2013. évi kompenzációjának finanszírozása	574,8		574,8	452,6
- 1509/2013. (VIII. 1.) Korm. határozat a 2013. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásának fedezete	7,0		7,0	
- 1427/2013. (VII. 10.) Korm. határozat a bírósági munka felgyorsítására	206,0	206,0		150,9
- Címek közötti átcsoportosítás	535,4		535,4	-1,9
- Megállapodás alapján előirányzat átvétele	0,6		0,6	
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	2.857,5	2.857,5		1.094,8
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítások				-585,4
- Bevételi többlet előirányzatosítása	5.042,0	5.042,0		
2013. évi módosított előirányzat	85.327,6	10.191,5	75.136,1	50.370,5

Az 1. cím Bíróságok 2013. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

Megnevezés	2012. évi tény	2013. évi eredeti előirányzat	2013. évi módosított előirányzat	2013. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban egy tizedessel				% -ban	
- Kiadás	77.751,6	76.104,3	85.327,6	82.673,7	106,3 %	96,9 %
ebből: személyi juttatás	48.546,6	49.259,5	50.370,5	50.195,8	103,4 %	99,7 %
- Bevétel	3.559,1	2.086,0	7.334,0	7.293,1	204,9 %	99,4 %
- Támogatás	75.316,5	74.018,3	75.136,1	75.136,1	99,8 %	100,0 %
- Előirányzat-maradvány	1.747,4		2.857,5	2.857,4	163,5 %	100,0 %
- Létszám (fő)	10.341	10.904	11.013	10.351	100,1 %	94,0 %

2.1.1. A költségvetési támogatás

A költségvetési támogatás az eredeti előirányzathoz képest **1.117,8 millió Ft-tal** nőtt. A növekedés a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2013. évi kompenzációja, a fejezeti kezelésű előirányzatokból történő átcsoportosítás és megállapodás alapján a fejezetek közötti előirányzat átadásból származik.

2.1.2. A saját bevételek teljesítése és a 2012. évi előirányzat-maradványok felhasználása összesen **10.150,5 millió Ft**

ebből: - intézményi bevétel	5.650,4 millió Ft
- felhalmozási bevétel	1.642,7 millió Ft
- előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	2.857,4 millió Ft
(- kötelezettségvállalással terhelt	2.651,4 millió Ft
- kötelezettségvállalással nem terhelt	206,0 millió Ft).

Az intézményi bevételi többlet a felsőkorhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére elmaradt illetmény, annak járulékai és átalány-kártérítése címen kifizetett összeg fedezetének rendelkezésre bocsátásából, továbbá a fejlesztésekhez pályázat útján elnyert finanszírozásából keletkezett.

2.1.3. A kiadási előirányzat teljesítése 82.673,7 millió Ft

A kiadási előirányzat teljesítése kiemelt előirányzatonként:

- személyi juttatások	50.195,8 millió Ft
- munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	12.525,4 millió Ft
- dologi kiadások	15.413,0 millió Ft
- felhalmozási kiadások	3.422,4 millió Ft
- egyéb működési kiadások	1.117,1 millió Ft.

2.1.3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2013. évi eredeti előirányzat (49.259,5 millió Ft) fedezetet nyújtott a rendszeres személyi juttatásokra, a nem rendszeres személyi juttatások között a munkavállalókat alanyi jogon megillető a Bjt.-ben és az lasz.-ban előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre.

A személyi juttatásokra felhasznált összeg 50.195,8 millió Ft, amely az **összes kiadás 60,7 %-át képezi.**

A személyi juttatásokon belül a **rendszeres személyi juttatásokra** teljesített kiadás **39.113,8 millió Ft**, amely tartalmazza a Bjt. és az lasz. alapján kifizetendő illetmények, kötelező előresorolások összegét.

A szolgálati jogviszonyban állók **nem rendszeres személyi juttatásain 7.079,8 millió Ft** került kifizetésre, amely többek között a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés és a cafetéria rendszer keretén belül a személyhez kapcsolódó költségtérítésekre került felhasználásra.

A **külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 4.002,2 millió Ft**, amely különösen az ítélkezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, az oktatásban részt vevők megbízási díja, a felmentési idejét töltő munkavállalók részére a munka alóli tényleges felmentési időre kifizetett felmentési illetmény és a felsőkorhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére fizetett összeget tartalmazza.

2.1.3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat 12.209,2 millió Ft, a teljesített előirányzat 12.525,4 millió Ft.

2.1.3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások eredeti előirányzata 13.812,8 millió Ft, amely a saját bevételi többletek összegével, az előirányzat-maradvány igénybevételével és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítással 16.505,7 millió Ft-ra növekedett, az előirányzat változás +2.692,9 millió Ft (+19,5 %).

A teljesítés 15.413,0 millió Ft, amely a módosított előirányzatnak 93,4 %-a. A bírósági eljárásokkal összefüggő kiadások maradéktalanul kifizetésre kerültek, figyelemmel a lehetőségekhez képest végrehajtott takarékoskodás mellett. A fejezet a 2013. szeptember 30-ai pénzügyi helyzet és a december 31-ei várható felhasználás alapján a bíróságok között a szükségletek figyelembe vételével a működési feltételeket biztosította. Egyes bíróságoknál a keletkezett megtakarítást az OBH elnöke felajánlás alapján elvonta és a hiánnyal küzdő intézmény részére átadta.

2.1.3.4. Felhalmozási kiadások

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2013. évi előirányzat		2013. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Felújítás	50,0	408,5	240,0
Intézményi beruházás	772,8	4.255,2	3.085,9
Egyéb intézményi felhalmozási kiadások		96,5	96,5
Felhalmozási kiadások összesen	822,8	4.760,2	3.422,4

Az eredeti előirányzat évközben 3.937,4 millió Ft-tal növekedett. Ennek forrása az előző évi intézményi maradványok felhasználása, a fejezeti kezelésű előirányzatokból átcsoportosított központi beruházási előirányzat előző évi előirányzat-maradványa és belső átcsoportosítása.

A **felújítási előirányzatok** teljesítése 240,0 millió Ft. Az előirányzatból belső pályázat útján a törvényszékeken 29 db vizesblokk felújítása, 28 db helyiség festése, és 38 db helyiség klimatizálása, továbbá homlokzat, tető és csőtörés okozta hibák javítása valósult meg.

Az **intézményi beruházások és egyéb felhalmozási kiadások** teljesítése 3.085,9 millió Ft, melyből többek között

- befejeződött a Salgótarjáni Járásbíróság épület rekonstrukciója
- elhelyezésre kerültek a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságok
- folytatódott a Budapest Környéki Törvényszék új épületben történő elhelyezésének munkálatai
- megkezdődött a Debreceni Járásbíróság új épületének beruházása
- kisebb épület-rekonstrukciók, valamint az elhasználódott eszközök pótlása történt
- Kúria átköltésének előkészítő munkálatainak tervezése
- 23 intézménynél összesen 27 db gépjármű beszerzésére került sor. A beszerzéseket a gépjárművek életkora és a magas üzemben tartási kiadásai indokolták.

2.1.3.5. Egyéb működési kiadások

A fejezeti kezelésű előirányzatból a bíróságok részére átadott előirányzatot tartalmazza.

2.1.4. A 2013. évi előirányzat-maradvány alakulása:

A fejezet 2013. évi jóváhagyandó előirányzat-maradványa **2.612,9 millió Ft**, amelyből

a. kötelezettségvállalással terhelt maradvány 2.610,6 millió Ft, melynek felhasználása 2014. június 30. napjáig realizálódik.

b. kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány 2,3 millió Ft, amely a 2013. évi bérekompensáció fel nem használt része.

2.1.5. Az 1. cím Bíróságok 2013. évi összevont mérlegfőösszegének értéke 66.003,3 millió Ft, amely 1,0 %-kal haladta meg az előző évi értéket. A saját tőke mérleg értéke 42.339,0 millió Ft, amely az előző évhez képest 1,1 %-kal nőtt, a költségvetési tartalékok 244,5 millió Ft-tal csökkentek.

Az adott kölcsönök állományában a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére nyújtott lakáscélú támogatás szerepel, év végi állománya 260,2 millió Ft. A lakásvásárlási és korszerűsítési kölcsön kérelmekre 2013. évben 74,5 millió Ft folyósítása történt, melynek forrását a befolyó törlesztő részletek biztosították.

2.2. 2. cím Kúria

A 2. cím Kúria 2013. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2012. évi CCIV. törvény szerinti előirányzat	2.698,0	172,0	2.526,0	1.988,5
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 1159/2013. (III. 28.) Korm. határozat és a 1990/2013. (XII. 29.) Korm. határozat alapján a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2013. évi kompenzációjának finanszírozása	12,9		12,9	10,1
- Címek közötti átcsoportosítás	47,6		47,6	30,5
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	45,6	45,6		13,9
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítások				169,1
- Bevételi többlet előirányzatosítása	352,8	352,8		
2013. évi módosított előirányzat	3.156,9	570,4	2.586,5	2.212,1

A 2. cím Kúria 2013. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

Megnevezés	2012. évi tény	2013. évi eredeti előirányzat	2013. évi módosított előirányzat	2013. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban egy tizedessel				%-ban	
- Kiadás		2.698,0	3.156,9	3.091,1		97,9 %
ebből: személyi juttatás		1.988,5	2.212,1	2.199,0		99,4 %
- Bevétel		172,0	524,8	524,8		100,0 %
- Támogatás		2.526,0	2.586,5	2.586,5		100,0 %
- Előirányzat-maradvány			45,6	45,6		100,0 %
- Létszám (fő)		328,0	329,0	293,0		89,1 %

2.2.1. A **költségvetési támogatás**

A **költségvetési támogatás** az eredeti előirányzathoz képest **60,5 millió Ft-tal** nőtt. A növekedés a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2013. évi kompenzációja, a fejezeti kezelésű előirányzatokból történő átcsoportosítás és megállapodás alapján a fejezetek közötti előirányzat átadásból származik.

2.2.2. A **saját bevételek teljesítése** és a 2012. évi előirányzat-maradványok felhasználása összesen **570,4 millió Ft**

ebből: - intézményi bevétel	523,8 millió Ft
- felhalmozási bevétel	1,0 millió Ft
- előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	45,6 millió Ft
(- kötelezettségvállalással terhelt	45,6 millió Ft).

Az intézményi bevételi többlet a felsőkorhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére elmaradt illetmény, annak járulékai és átalány-kártérítése címen kifizetett összeg fedezetének rendelkezésre bocsátásából, továbbá az üzemeltetési költségek továbbszámlázásából keletkezett.

2.2.3. A **kiadási előirányzat teljesítése 3.091,1 millió Ft**

A kiadási előirányzat teljesítése kiemelt előirányzatonként:

- személyi juttatások	2.199,0 millió Ft
- munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	524,1 millió Ft
- dologi kiadások	351,9 millió Ft
- felhalmozási kiadások	16,1 millió Ft.

2.2.3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2013. évi eredeti előirányzat (1.988,5 millió Ft) fedezetet nyújtott a rendszeres személyi juttatásokra, a nem rendszeres személyi juttatások között a munkavállalókat alanyi jogon megillető a Bjt.-ben és az lasz.-ban előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre.

A személyi juttatásokra felhasznált összeg 2.199,0 millió Ft, amely az **összes kiadás 71,1 %-át képezi.**

A személyi juttatásokon belül a **rendszeres személyi juttatásokra** teljesített kiadás **1.562,1 millió Ft**, amely tartalmazza a Bjt. és az lasz. alapján kifizetendő illetmények, kötelező előresorolások összegét.

A szolgálati jogviszonyban állók **nem rendszeres személyi juttatásain 349,6 millió Ft** került kifizetésre, amely többek között a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés és a cafetéria rendszer keretén belül a személyhez kapcsolódó költségtérítésekre került felhasználásra.

A **külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 287,3 millió Ft**, amely különösen az ítélezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, az

oktatásban részt vevők megbízási díja, a felmentési idejét töltő munkavállalók részére a munka alóli tényleges felmentési időre kifizetett felmentési illetmény és a felsőkorhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére fizetett összeget tartalmazza.

2.2.3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat 497,3 millió Ft, a teljesített előirányzat 524,1 millió Ft.

2.2.3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások eredeti előirányzata 209,7 millió Ft, amely a saját bevételi többletek összegével, az előirányzat-maradvány igénybevételével és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítással 358,6 millió Ft-ra növekedett, az előirányzat változás +148,9 millió Ft (+71,0 %).

A teljesítés 351,9 millió Ft, amely a módosított előirányzatnak 98,1 %-a. A bírósági eljárásokkal összefüggő kiadások maradéktalanul kifizetésre kerültek, figyelemmel a lehetőségekhez képest végrehajtott takarékoskodás mellett.

2.2.3.4. Felhalmozási kiadások

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2013. évi előirányzat		2013. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Felújítás		7,2	2,1
Intézményi beruházás	2,5	43,1	14,0
Felhalmozási kiadások összesen	2,5	50,3	16,1

Az eredeti előirányzat évközben 47,8 millió Ft-tal növekedett. Ennek forrása az előző évi intézményi maradvány felhasználása és belső megtakarítás átcsoportosítása.

A **felújítási előirányzatok** teljesítése 2,1 millió Ft.

2.2.4. A 2013. évi előirányzat-maradvány alakulása:

Az intézmény 2013. évi jóváhagyandó előirányzat-maradványa **65,8 millió Ft**, amely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt.

2.2.5. A 2. cím Kúria 2013. évi összevont mérlegfőösszegének értéke 1.162,4 millió Ft, amely 2,0 %-kal marad el az előző évi értéktől. A saját tőke mérleg értéke 1.078,3 millió Ft, amely az előző évhez képest 3,3 %-kal csökkent, a költségvetési tartalékok 20,2 millió forinttal emelkedtek

2.3.3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok

A 3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 2013. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2012. évi CCIV. törvény szerinti előirányzat	7.464,9		7.464,9
<i>Módosítások jogcímenként</i>			
- Címek közötti átcsoportosítás	-583,0		-583,0
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	4.117,5	4.117,5	
- Bevételi többlet előirányzatosítása	1.013,1	1.013,1	
2013. évi módosított előirányzat	12.012,5	5.130,6	6.881,9

A 3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 2013. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

Megnevezés	2012. évi tény	2013. évi eredeti előirányzat	2013. évi módosított előirányzat	2013. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban egy tizedessel				%-ban	
- Kiadás	3.895,2	7.464,9	12.012,5	3.040,2	78,0 %	25,3 %
- Bevétel			1.013,1	1.013,1		100,0 %
- Támogatás	4.117,1	7.464,9	6.881,9	6.881,9	167,2 %	100,0 %
- Előirányzat-maradvány	3.895,2		4.117,5	3.034,6	77,9 %	73,7 %

A Bíróságok fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználása többnyire az intézményeknél teljesült, ennek következtében az egy-egy célt szolgáló előirányzat előirányzat-módosítással leadásra került az intézményekhez.

2.3.1 Budapest Környéki Törvényszék rekonstrukciója

A Törvényszék jelenlegi épületén gazdaságossági szempontokra figyelemmel rekonstrukció nem hajtható végre, más állami ingatlanba kerül elhelyezésre, amely az igazságszolgáltatási feladatok ellátásának megfelelően kialakítható.

2.3.2. Igazságszolgáltatás beruházásai

Az igazságszolgáltatás beruházásai keretében a bírósági épületek rekonstrukciójára került sor, amelyek több év alatt valósulnak meg, 2013. évben 540,0 millió Ft előirányzat-átcsoportosítása történt a bíróságok részére.

2.3.3. Új bíróság kialakítása

Az új bíróság vásárlásához biztosított előirányzat felhasználása 2014. évben realizálódott, az MNV Zrt. ekkor biztosította az igazságszolgáltatási tevékenység ellátására alkalmas ingatlant.

2.3.4. Fejezeti egyensúlybiztosítási tartalék

A felsőkorhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére elmaradt illetmény, annak járulékai és átalány-kártérítése címen kifizetett összeg fedezetére 1.984,4 millió Ft felhasználása történt.

2.3.5 Kincstári számlavezetési díj kiadásai

Az előirányzathoz a fejezeti kezelésben lévő előirányzatoknál jelentkező számlaforgalom után fizetendő díjak kerültek teljesítésre.

2.3.6. Kúria Néprajzi Múzeum épületébe való átköltözésének előkészítése

A Kúria átköltözésének előkészítő munkálataira biztosított előirányzat, melynek során egy korabeli tárgyalóterem kerül kialakításra a jelenlegi múzeum épületében.

2.3.7. Fejezeti tartalék

Az előirányzaton szerepel a Magyar Köztársaság 2013. évi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény módosításáról rendelkező 2013. évi XCII. törvény 7. § (3) bek. i) pontjában rögzített 1.530,9 millió Ft kötelező tartalékképzési kötelezettség.

dr. Handó Tünde
elnök

BÍRÓSÁGOK fejezet**Melléklet**

INTÉZMÉNYEK	TÖRZSKÖNYVI AZONOSÍTÓ	HONLAPOK CÍMEI
Kúria	304 001	www.birosag.hu
Fővárosi Ítéltábla	597 320	www.birosag.hu
Debreceni Ítéltábla	597 924	www.birosag.hu
Győri Ítéltábla	597 913	www.birosag.hu
Pécsi Ítéltábla	597 331	www.birosag.hu
Szegedi Ítéltábla	597 319	www.birosag.hu
Fővárosi Törvényszék	311 399	www.birosag.hu
Balassagyarmati Törvényszék	311 410	www.birosag.hu
Budapest Környéki Törvényszék	311 409	www.birosag.hu
Debreceni Törvényszék	311 421	www.birosag.hu
Egri Törvényszék	311 432	www.birosag.hu
Győri Törvényszék	311 454	www.birosag.hu
Gyulai Törvényszék	311 465	www.birosag.hu
Kaposvári Törvényszék	311 476	www.birosag.hu
Kecskeméti Törvényszék	311 487	www.birosag.hu
Miskolci Törvényszék	311 498	www.birosag.hu
Nyíregyházi Törvényszék	311 508	www.birosag.hu
Pécsi Törvényszék	311 519	www.birosag.hu
Szegedi Törvényszék	311 520	www.birosag.hu
Székesfehérvári Törvényszék	311 542	www.birosag.hu
Szekszárdi Törvényszék	311 531	www.birosag.hu
Szolnoki Törvényszék	311 553	www.birosag.hu
Szombathelyi Törvényszék	311 564	www.birosag.hu
Tatabányai Törvényszék	311 443	www.birosag.hu
Veszprémi Törvényszék	311 575	www.birosag.hu
Zalaegerszegi Törvényszék	311 586	www.birosag.hu
Országos Bíróági Hivatal	795-966	www.birosag.hu
Fejezeti kezelésű előirányzatok	329 189	